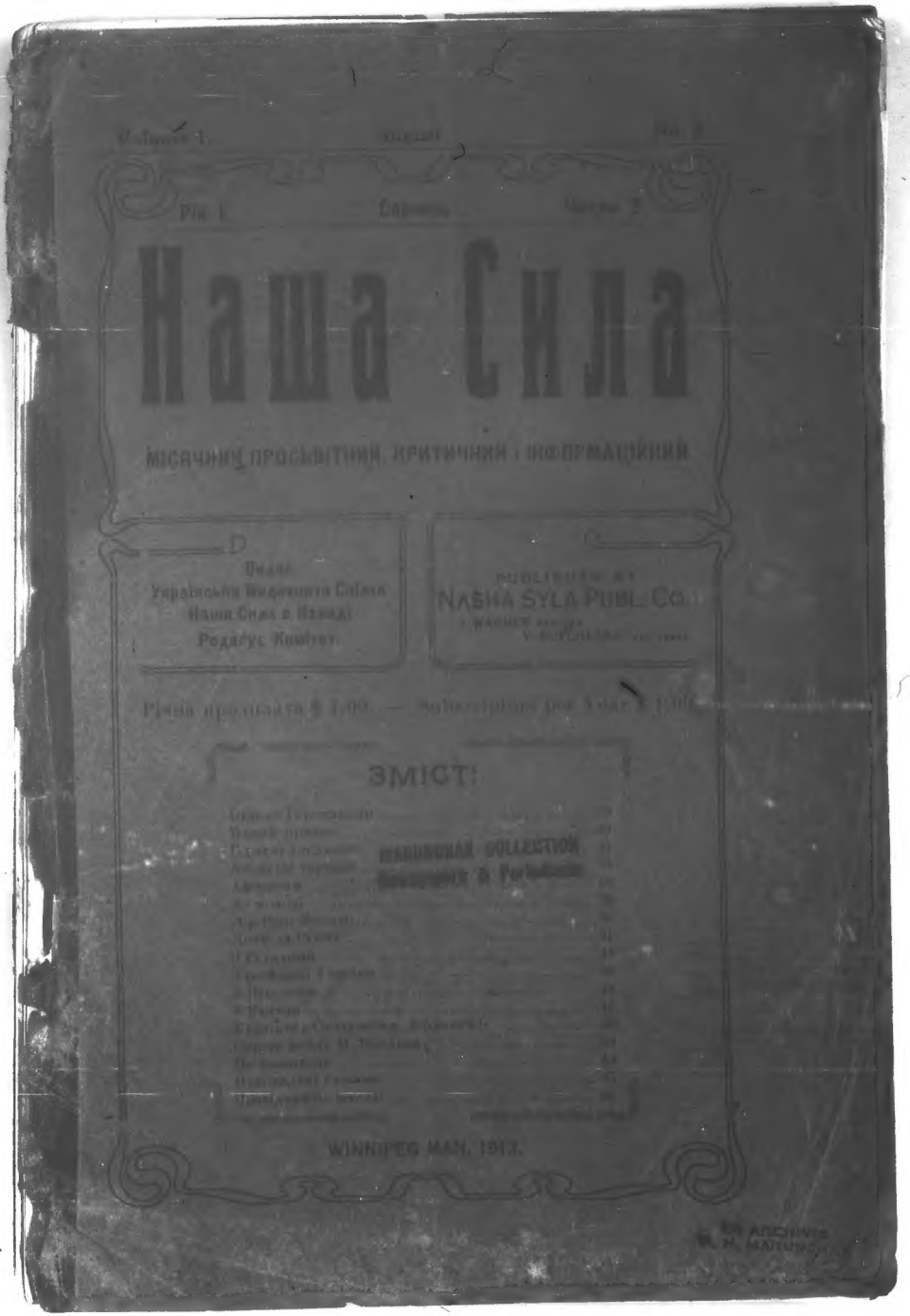
Наша Сила
МІСЯЧНИК ПРОСВІТНИЙ, КРИТИЧНИЙ І ІНФОРМАЦІЙНИЙ
Видає
Українська Видавнича Спілка
Наша Сила в Канаді
Редагує Комітет.
PUBLISHED BY
NAŠHA SYLA PUBL. CO.
ЗМІСТ:
WINNIPEG MAN. 1913.

Ч. 2 Вінніпег. за серпень 1913 Р. 1.

НАША СИЛА

МІСЯЧНИК ПОСЬВЯЧЕНИЙ ДЛЯ ПРОСЬБІТИ, КРИТИКИ ТА ІНФОРМАЦІЇ.

ВИХОДИТЬ 1-го КОЖДОГО МІСЯЦЯ.

Річна передплата для Канади і Америки 1 доляр, для Австрії 6 корон, для Росії 3 рублі. Ціна окремого примірника 10 центів.

Всі посилки треба слати на адрес:
NASHA SYLA, P.O. Box 3628. Stn.B, Winnipeg, Canada.
Редакція: 901 Main St. Winnipeg.

MARUNCHAK COLLECTION
Newspapers & Periodicals

До читачів „Нашої Сили“

Щоби здобути як найбільше число передплатників, для „Нашої Сили“, охочим подаємо слїдуючу оферту: — Кождий, хто збере 5 цїлорічних передплатників на „Нашу Силу“ і приняє до редакції, дістане як нагороду книжок вартости 1 дол. які собі сам вибере.

Ану, хто перший?

Будьмо Горожанами.

Колись, — говорить історія — наші предки були сьвідомими горожанами свого краю, своєї землї. Вони анї встидались, анї боялись признавати себе тим, ким вони були, а противно, вони гордились своїм краєм, та самими собою.

Предки наші знали свій край, і знали свої права в тім краю, а горе було тому, хто хотів заподіяти шкоду їх краєви, або обмежити їх права, бо тоді всі повставали, хапали за оруже і боронили себе, боронили свій край, або в борбі голови складали.

В Історії находимо приміри, де навіть одиниці окружені ворогами, йшли охотно на смерть за свій край та братів, а не хотїли їх цурати ся, не хотїли зрадити свого краю. . .

— — — — — —

Прийшло лихолїте. . . Окружені зі всїх сторін ворогами, наші предки не могли оборонити своєї країни. . . Наступила неволя. . . Під бичем переможців бувші вільні горожани перемінялись поволи в рабів.

Віки неволї зробили з сьвідомих, отвертих, відважних наших предків — нїкчемних, боязливих, скритих невільників...

І здавалось, що пропав український народ, здавалось, що так у неволї прийдесь і погибати на потїху ворогам переможцям.

Прийшла однак зоря свободи. З поневоленого українського народу вийшли апостоли правди і волї і стали отвирати очи своїм братам невільникам. Стали вказувати на їхню минувшину, на те, що вони були колись вільними горожанами та що той край, в якім вони тепер ходять як невільники під бичем ворогів — се їх колишня вітчина — їх, колись вільний край.

І зерно кинене апостолами свободи, принялось. Ухо почуло. . . око побачило. . . І 30 мілионовий велитень відчув чувством і розумом пізнав, що йому належить воля, що йому належить жити, та в своїй країні панувати. . .

Український народ будить ся з довговічного невольничого сну, та ладить ся до борби за свої права за свободу свою та своєї вітчини.

— — — — — — — —

Однак довговічна неволя вирила на нашім народї свої пятна. Трусливість, скритість та брак почутя горожанства, отсе ціхи, які на нас полишила неволя, а яких ми ще не вспіли позбутись.

Відзискане свободи можливе тільки по відзисканю свобідних ціх, а се: почутя горожаньства, відваги та отвертости.

Ми ще встидаємось перед сьвітом самих себе; ми ще боїмось сказати людям хто ми е; ми ще не маємо відваги отверто уступитись за собою, за свої права...

Ще можна побачити нашого чоловіка, який попавши між Поляків, зараз же і цураєсь свого, він уміючи польську мову, і присягаєсь на чім сьвіт стоїть, що він „rodzony Polak z samej Warszawy" а попаде інший між Москалїв, так він чистий Москаль, коли не з Москви, так певно з архангельської губернії... Попадуть же иньші між Німців, або Англійців так вони вже і Німці і Англійці, аби тільки не тим чим вони в дійсности е.

Англієць за свою „контри" і на край сьвіта пойде, щоби її боронити...

Німець за свій „фатерлянд" в пащу гармати влїзе, а не дасть скривдати себе та свого краю...

Скажи що Полякови недоброго про його „ойчизну" так він тобі очи видере...

Всї мають відвагу признати ся до свого: всї відважно боронять себе, та заступають ся за свій край за свою вітчину; всї они боронять або здобувають свої горожанські права; — бо вони мають почуте горожаньства, вони його плекають та розвивають, вони суть г о р о ж а н а м и !

Коляж і ми хочемо стати рівними другим вільним народам, набираймо відваги та плекаймо почуте горожаньства! Доволї гнути свої спини в ворожім ярмі!

Свобода для нашого народу і нашої країни прийде аж тодї, коли ми; як горожани потрафимо еї здобути, як сьвідомі горожани потрафимо нею управляти, і як відважні горожани потрафимо еї перед ворогами оборонити...

Вільний край потребує вільних, сьвідомих і відважних горожан!

БОЖИЙ ПРИКАЗ.

„Працюй, Іване, — пан казав —
І не вважай на втому:
От Бога нам такий закон
В його пивьні сьвятому.
Адже сам Бог шість день робив
Поки скінчив роботу,
Спочив же тільки в сьомий день
Од праці та клопоту.“
Іван спинився на борозні:
„То річ, мосьпане, друга!
Одно — творити язиком,
А друге — перти плуга.
Але за приказом сьвятим
Я радий поспішати;
Скажіть же, що робив Господь
В день восьмий і дев'ятий?“

В. Самійленко.

Я. Льосїк.

Геракль і селянин

(Давна Грецка казочка).

Застряг мужик з возом у болоті. Як і не бив він свого коня, як не катував його — віз і не рушив ся! Що тут робити?! У великім клопоті, звернув ся він з молитвою до Геракля (Геракль, то був грецький півбожок, великий силач).

— Божечку мій, могутний Гераклю! Ти силач над силачами і тобі легко мене виратувати. Поможи; змилуй ся!..

І дав ся чути голос з хмар:

— Я поможу тобі, бідолахо, тільки послухай мене.

— Кажи, божечку — слухаю!

— Передовсім ось що: обчисть колеса з грузи... Тепер — наберн піску і засип та зарівнай яму під колесами.

Селянин зробив усе, що велїв Геракль.

— А тепер і я тобі поможу, — сказав Геракль: бери поводи в руки і гукни на коня.

Мужик підняв лїци, гукнув і — не оглядїв ся, як кінь легко і живо витягнув віз з грязюки.

— О дякую Тобі могутний Гераклю за твою поміч! — гукнув у гору мужик.

— Ой, тай і дурень же ти, дурень! — відповів ему Геракль.

Дмитро Демянчук

Хлопські Гаразди.

Іванови Задорожному умерла жінка. Він лишив ся самітний. Дїтий у них не було .Бог не поблагословив. Прожив із жінкою 5 років, а ту ні одної дитини. Не було і нема. Давав на акафист, давав на службу Божу, ходив на відпуст до Чудотворної Матери Божої — ходив і до знахорки, нїчого не помогло. Не судилось. Ось і жінка померла. Чому?.. Вже така воля Божа. Він один все знає і керує грішними людьми. Завсе треба дякувати Господеви.

З поля прийшли разом, разом повечеряли, разом лягли спати, а вставати прийшло ся тільки йому самому. Щось почало її колоти в середині, тиснути коло серця і вона бідна кричала, просила ратунку, бо дуже її боліло. Збігли ся сусїди, куми, і що вони не робили?.. Гріли попіл і прикладали до живота, давали пити і горівку з перцем і йорданеську сьвячену воду з оцтом і молоко з медом, скидали огонь, підкурювали сьвяченими віночками з зїлля, натирали оцтом та все робили, що хто порадив. Нїчого не помагало. Помучила ся до полудня, а з полудня Богу духа віддала.

Іван плакав, заливав ся гіркими слезами. І було чого плакати. Вона була мудра добра й роботяща. А як з сусїдами мирно жила?! Нема що казати. Як Іван її любив? Та щож вдїяти, з Богом нїхто не буде сперечати ся.

Пішов Іван до Мошка, пожичив гроший, а в застав лишив новісїнький кожух небіжки. Не находила ся в нім довго. Купили сеї зими, шанували, щоби вистарчив аж до смерти. І таки вистарчив Тепер прийшло ся його заставити, щоби поховати небіжку. Занїс Іван гроші попови і замовив погріб з евангелиями і з прощею. Вона на тільки собі заслужила, щоби її поховати, як Бог приказав.

Поховали. Зійшло ся було все село, Навіть старший брат церковний з вітом. Іван гідно приняв гостий. Випили два ґарци горівки, а ґарнець руму. Пили і добрим словом згадували небіжку.

В четвер поховав жінку а в пятницю пігнав Іван корову на ярмарок до Станїславова. Треба продати і віддати довг, та заплатити за трунок, що минув ся на поминках. Встав досьвіта, вимив корову тай гайда в дорогу.

Се було саме по польськім Божім Тїлї. Була погода. Іван радїв, що не прийдеть ся йому набідити ся в слоту. Хотяй під ногами було ще болото, то хотяй добре, що зверха не лляе. Тай падав собі нївроку дощ, аж дві неділї. Вже гадали люди, що, буде потопа сьвіта, та Господь ще змилував ся над грішними, дав ще час на покаяня.

Іван не довго торгував ся. Заплатили за коровку 73 рипських. Чотири корони таки мусїв опустити факторови. Щож робити, треба. Треба жити з людьми. І він хоче жити. Ну й продав. Позбув ся своєї худібки на віки, так як з жінкою розлучив ся. Жаль стиснув його за серце, в очах замерехкотїло, засьвітили сьвічки так як на погребі і сльози виступили. Сі горе бідному чоловікови, не закушати йому гаразду.

Іван сумно в послїдне подивив ся на свою корову і пішов між ярмарок. Та смутку свого не міг позбути ся. Чоловіки з жінками радились, а йому нема з ким порадитись. І чомуж він такий нещасливий?.. З малку був в наймах між чужими людьми, не почув ніколи щирого слова, а тільки сварку, лайку та проклони. Оженив ся, бідували, запрацьований ґрейцар збивали до купи і придбали хатчину та короку. Стало трохи відраднїйше жити, почував себе трохи щасливійшим а тут нове горе. Не для него щасте.

Іван покинув ярмарок і звернув на дорогу до дому. Він йшов а за серце щось ссало мов гадина. І їсти йому захотїло ся. Треба випити і закусити. Може хробак затроїть ся і йому стане легше. І Іван вступив до шиночку „Під веселим хлопом". Тут повно народу, а найбільше мужиків. Чи купив, чи продав, треба запити могорич. Тай пють собі на здоровля. Чомуж би й не випити? Горівка чи пиво зі збіжа, що Бог зародив, то чомуж не уживати того Божого дару?

Іван випив за шустку горівки, взяв за три осоледця і за два хлїба тай присїв до брудного стола. Їв смачно. Горівка промостила дорогу. Хотїлось їсти. Взяв ще за шість нових цілий оселедець і бохонець хлїба. З'їв і казав дати собі гальбу пива. Попиваючи роздумав над своєю недолею. І все йому пригадувало ся, як він перший раз здибав свою небіжку на дорозї, як об

няв її, як намагав ся поцїлувати, як вона випручала ся, як вони з того часу частїйше сходили ся, як пібрали ся і як враз жили. Він так милував її, а вона...

Гей пива!

Шафа 1) грала а Іван пив, пив і проганяв невеселі, сумні думки. Хміль робив своє. Память Івана слабшала, він забував про своє горе; тягар що тяжко давив йому груди спадав, а йому ставало свобіднїйше та веселїйше.

Шафа грала, люди галасували, кричали, змагали ся між собою. Іван не мав до кого говорити. З його села не було нїкого. Всї чужі. От він тепер поговоривби, розказав би свою біду, а тут нема нїкого, кого би він знав. Йому так хочеть ся говорити, співати, кричати, хочеть ся вилляти з грудей все, все, що там є.

Іван повільно підніс ся, підійшов до шафи, став перед нею і з напруженем слухав. Та нїяк він не міг зрозуміти мельодиї. Щось незрозумілого було в тій музиці. Присадкуватий, грубий жидок, що сидів за „шинквасом" і пильно слїдив, що дїяло ся в його господї, побачивши скрутне положене Івана, підійшов до него і облесливо спитав

— Чого ти дивиш ся?

— А воно вміє грати нашої?

— Коломийки?

— Еге!

— Чомv, вміє.

— А чомуж не грає?

— Треба дати шустку, то й заграє.

Іван дав жидови шустку. Проворний жидок сховав 10 сотиків, а 10 вкинув до шафи. Шафа заграла. Очи Івана загоріли ся від радости. Він тепер розуміє. Ся мельодия була йому рідна. Вона пригадувала йому парубоцькі часи. Якто тоді було? Гуляв аж земля дудніла. Тай парубок із него був. Хотяй був наймитом, то кожда дївка, хоча й богацька, любила з ним гуляти. Бувало як обійме котру за стан, то так й носать її в своїх руках, ледви ногами доторкає землї.

Спогади минулих лїт переносили його в ті парубоцькі часи і йому хотїло ся, ще бодай раз так погуляти, засьпівати. І не витримав, щоби не засьпівати. На ввесь голос завів улюбленої.

Ой ішов я через село, всюди ся сьвітило.

А де я мав повернути, там ся загасило...

Могучий баритоновий голос розстелив ся по шиночку. В шинку нагло притихло. Очи всіх звернули ся в сторону шафи. Іван співав, ще й ногою придубував. Його обступили, тай дивили ся, як на комедиянта. Іван набирав ще більше охоти. Його слухають. Він ріс від радощів. Забув про все, навіть що він в шинку і сьпіває. Він був загіпнотивований цікавими очима глядачів, та опоєний поривакочими тонами гучної коломийки. Він виливав те, що було в його грудях — він навіть чув, як воно випливає буйними филями. І Іван не стерпів, щоби не звигуляти. Гуляв аж лускіт босих ніг вилітав на вулицю. Глядачі, здебільша пяні, сьміяли ся, договорювали, плескали в долоні і тим додавали Іванови ще більше охоти і завзятя. Іван радів, мало зі шкіри не вискочив. Його розуміють він не сам. Кілько людей з ним тепер бавить ся, слухають його. Віч божеволів.

Музика рантом урвала ся. Іван ще кілька раїв обкрутив ся і теж пристав. Змучений сів і тяжко відлихав. Люди дивились на него дальше, і щось між собою перешіптували ся. По часї всї порозсідали ся дехто міг. Декотрі виходили. Іван знова опинив ся самітно. Відсапнувши він підійшов до гуртка людий в другій кімнатї і попросив ся до їх гуртка. Його охочо приняли і зробили йому місце за столом.

— Гей жиде! для нас пива — крикнув Іван.

— А хто буде платити? .

— Я!

— Ти?!... і жид недовірчиво подивив ся з коса на Івана.

— Ну давай.

— Або ти маєщ грошї?

Сим питанем Іван образив ся. Раз в житю хоче забавити ся з людьми, а тут жид питає за грошї. Ще якби в него не було грошей, то мігби питати про них, але він має, він продав корову за 73 ринських. Сім-де-сять три і він пита за грошї.

— Ти думаєш, що в мене грошей нема? Ось диви ся!

— При сих словах витягнув зза пазухи чорну хустку в якій були сховані грошї. Паперові грошї Іван замотав в хустку, а дрібні в капшук від тютюну. Жид недовірчиво подивив ся, а упевнившись, що грошї таки є, мовчки пішов точити пиво.

Пили, кілько хотїли. Іван не жалував. Чейже він може все пропити і нїхто з ним не буде сварити ся. Тої вже нема, що могла би сварити.

Івана стиснуло за серце. Він не міг вже більше пити. Розплатив ся з жидом, попращав ся з товаришами і вийшов на вулицю. Сьвіт крутив ся; перевертав його, він кудись летїв, в якусь пропасть. Махав руками, хотїв за що небудь зловитись, але все зникало, улїтало в перед, а він здоганяв.

Іван йшов серединою улиці. Рідоньке, мов сметанка, болото сягало йому по кістки. Він сам високий, худий, довге чорне волосе безладно с адало на його вимокле обличе. Очи запались і сховали ся під великими бровами. Уста безнастанно рухались, неначе говорили. На голові сукняний сивий капелюх ледви тримав ся. Сорочка під шию застібчена чорною гарасївкою, а поверх неї стара витерта „кацабайка“. Одна штанка затрісканих бологом не дуже білих полотняних штанів була підкочена майже по колїна, а друга сягала по кістки і за кождим кроком потапала в болотї. Іван йшов довгим, непевним кроком, що хвиля заточуючись. Фіри їхали, ставали, минали його, люди лаяли і штуркали, щоби уступив ся з дороги. Маленькі жидики бігли за ним і кричали. Він не ставав, не слухав, не озирав ся нїкому, а тільки все спішив в перед. Дорога ставала йому тяжкою, далекою, сили опускали його.

Щось кричить, заводить, плаче жалібним голосом...

Іван пристав. Се жебрак просить милостинї. Іван виймає капшук і вишпортує з під тютюну грошї. Та ноги не можуть устояти на одному місци, він гойдає ся, заточує ся, а капшук випадає в болото. Згинає ся, хоче підоймити і сам паде. Встає, докладає всї зусиля, щоби встати і таки при помочи прохожого чоловіка в став Та жебрак на рачки посунув ся дальше, бо йому нїколи ждати на Івановий грейцар. За той час заки Іван встане він видре більше у иньших.

Іван пішов дальше. Аж ось другий жебрак. Знова пристав, знова виймав капшук знова шукає грошей. Знайшов і дав.

— Змов Отченаш за душу Мокрини...

Вимовляючи сї слова Іванови стало дуже жалко і він заплакав. Слези котили ся, заслонювали очи і він йшов на ослїп. Ставав тільки там де чув підоймаючий до глубини серця крик жебрака, давав за душу Мокрині, та ще гірше заходив ся від плачу.

Коли він вийшов за місто, то вже було темно. Фір їхало вже чимраз менше, мало хто його випереджав. Іван не мав вже сили

йти дальше. Присів при дорозі на купу каміня, щоби бодай трохи відпочити. Голова боліла, крутила ся, то знова здавало ся йому що хтось обруч набиває на неї, стискає її і від того дзвонить і шумить в ухах. Він навіть чув удари в виски. Та не довго мучив ся Іван, бо скоро заснув і снав мов забитий.

Холод пробудив його. Починало світати. Жайворонок в повітрю щебетав свою ранню молитву, а ластівки навперегони гонились за поживою. Опянінє у Івана пройшло. Він не міг зрозуміти, що з ним стало ся. Помало почав пригадувати. Жінка вмерла, він продав корову за 73 ринськ... Ану чи є в тебе гроші щось шепнуло йому в ухо. Він сягнув рукою за пазуху але там не було ані хустки, ані капшука.

Новий жаль стиснув за серце... Жінка умерла, гроші за корову пропали, новісінький кожух нема за що викупити, за трунок жид готов душу з него виперти і се все так легко і так скоро змарнувало ся. І Іван пригноблений чорними думками вертав домів, де ждав на него смуток і жаль.

Княгинин село 28 падолиста 1912.

ДФОРИЗМИ.

(зібрав Д. Демянчук.)

На безталанню одного виростає щасте другого.

Жите не в красі, а краса в житю.

Не вмерти, се не значить ще жити.

До всякої праці треба брати ся без всяких упереджень.

Хто сильний, той може все з себе скинути.

Вільний є той, хто поступає після законів витворених самим собою.

Коли береш ся до якого діла, то мусиш бути переконаним, що се діло є спасенне для тебе і для других.

Поводженє залежить більше від енергії як від набутих відомостей

Мудрість є чеснотою розуму, відвага є чеснотою чутя, проворність є чеснотою бажань. (Платон.)

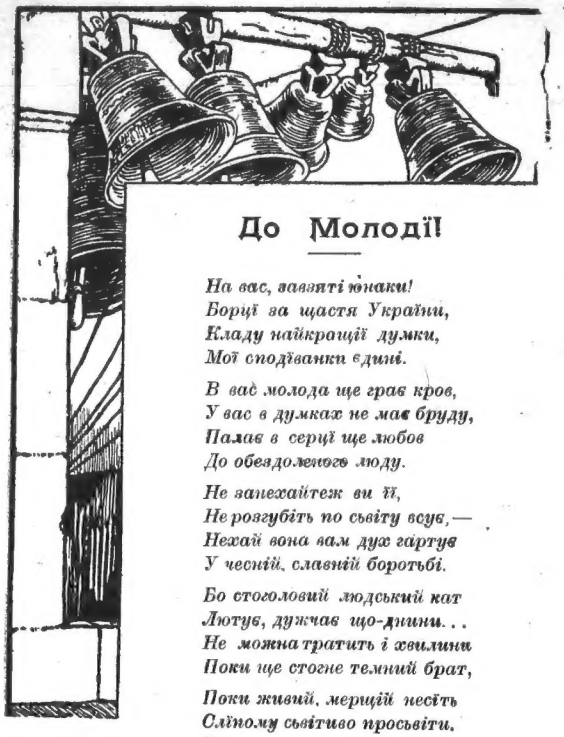

До Молоді!

На вас, завзяті юнаки!
Борці за щастя України,
Кладу найкращії думки,
Мої сподіванки єдині.

В вас молода ще грає кров,
У вас в думках не має броду,
Палає в серці ще любов
До обездоленого люду.

Не занехайтеж ви її,
Не розгубіть по сьвіту всує,—
Нехай вона вам дух гартує
У чесній, славній боротьбі.

Бо стоголовий людський кат
Лютує, дужчав що-днини...
Не можна тратить і хвилини
Поки ще стогне темний брат,

Поки живий, мерщій несіть
Сліпому сьвітиво просьвіти,
І в серце, смертію повите,
Живу надію закропіть.

Вшануйте рідну його річ,
Назвіть без хитрощів своєю
І розженіте над землею
Ви непровору, глупу ніч...

Хай кат жене, а ви любіть
Свою окрадену країну,
За неї сили до загину
І навіть душу положіть!

М. Старицький.

MARUNCHAK COLLECTION
Newspapers & Periodicals

Д-р Іван Франко.

Сього року сьвяткує соборна Україна 40-лїтний ювилей письменницької дїяльности свого найбільшого письменника та громадянина Івана Франка. Сорок лїт гіґантної роботи зробили з 57-лїтного Франка безпомічного старця. Тяжка була се праця. Сорок лїт рубав він скалу темноти, вузкоглядности та заскорузлости нашого народу як письменник і громадянин. В письменницькій сфері своєї дїяльности дав своєму народови ряд безсмертних творів, які поставили українську літературу на рівні з иншими Европейськими літературами. Публїцистичній його дїяльности завдячуємо сей широкий національний сьвітогляд, яким ми тепер як нація кермуємось в своїому прямованню до здобутя незалежности України та сотворення кращих суспільних форм житя.

ДОВКОЛА СЬВІТА.

БАЛКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ, а се Болгарія, Сербія, Греція, Чорногора та Румунія таки не змогли погодитись над розділом добутої у Турків добичі і в протягу минувшого місяця звели між собою кровавї різні, які своєю жорстокостію перейшли всї попередні бої з Турками.

Против Болгарії, котра хотіла для себе забрати більшу частину добичі, виступили всї прочі балканські держави, а се: Сербія, Греція, Чорногора та Румунія і вислали свої війська в глубину болгарських земель. Окружена зі всїх сторін Болгарія, пробувала боронитись перед наїздом своїх сусїдів, однак против переважаючої сили не могла устояти і по зведеню кровавих, братовбійчих боїв, зістала побита.

Рівночасно Туреччина, бачучи як себе побивають і ослаблюють давнїйші союзники (її вороги), захотїла назад відобрати те, що недавно в війні з ними утратила, і почала стягати свої війська назад до Европи та обсаджувати ними утрачені в недавній війні землї.

Послїдні вісти доносять, що Турки вже відобрали Болгарам Тракію та Адріянополь, якого Болгари навіть не пробували боронити.

Отак притиснена зі всїх сторін Болгарія, удалась до великих держав з просьбою о інтервенцію в справі заключеня мира, та заявила, що згодить ся на їх суд та услівя, які вони подиктують. На се зголились і прочі балканські держави та вислали своїх представителїв на мирову конференцію, на якій мають обговорити услівя бажаного всїми мира.

Отся війна між самими балканськими „союзниками" зазначуєть ся страшними варварствами та жорстокостями, яких допускали ся війська над безборонним населенем. Здичілі жовнїри як доносять часописи, впадали до сїл, різали, мучили та убивали невинних жінок, старців і дїтий, а що не могли зрабувати з достатку, те палили, та ішли дальше, полишаючи за собою трупи невинного населеня та купи попелу.

Гірших варварств не допускали ся і „невірні" Турки, або другі дикі племена, яких допускають ся нині, в двайцятім сто лїтю „культурні" христіяни. Бачимо, що христіянство, яке вже від двох тисяч лїт здобуло собі пануючий вплив в сьвітї, цілком не ублагороднило людсь

ких душ і нині з іменем Христа на устах, робить ся те саме, що робилось в давнину з іменем якого небудь божка...

Австрія й Росія.

З заверухи між балканськими державами, хотять рівночасно скористати дві ворожі собі сусідки, а се Австрія і Росія. І одна і друга хотять здобути для себе вплив на Балкані, і недавну різанину між балканьскими державами приписують власне інтригам сих двох держав. В Европі же загально говорить ся, що доки між Австріою і Росією не прийде до порозуміня, доти нема що надіятись на мир.

Росія, як славянська держава, стараєсь всіми силами довести до того, щоби, як балканські держави, так загалом і чедержавні славянські народи, як Українці, Поляки, Хорвати, Чехи і другі, які живуть в других державах, а головно в Австрії, — бачили в Росії свою покровительку та стреміли до злуки з нею. Австрія же бачить добре, що сповнене стремлінь Росії, було би рівночасно загладою для неї самої, через те стараєсь всіми способами перешкодити російським заходам, стараючись на разі перетягнути на свою сторону балканські держави, а тим дальше — мріє про сотворене великої австрійсько славянської держави, під зверхництвом Гебебургів, основаної на взір нинішної держави мімецької.

Війна мусить вибухнути.

Повисні причини непорозумінь між Австрією й Росією є так великої ваги для одної і другої зі згаданих держав, що після вислову визначних европейських політиків, не удасть ся їх залагодити дорогою мирних порозумінь, а їх розвязане прийде аж на поли війни, яка скоріше чи пізнійше між Австрією й Росією а вслід за тим і між прочими европейськими державами мусить вибухнути.

Отсим власне пояснясть ся те що хоч нині всї европейські держави говорять про мир, в дійсности не готовлять ся до миру, а власне до війни; побільшають число свого війська, улїпшують оруже, будують военні корабли, літаки та форти, та загалом готовлять зпаряди до мордованя людий, яке съвідомо і з розвагою готовлять на недалекі дні.

Жіноча „війна" в Анґлії.

До загальних небезпек та клопотів, які принїс біжучий 1913. рік цілій Европі, для Анґлії прибув ще новий клопіт, а се „війна" з жінками.

Анґлійські жінки, т. зв. суфражистки (суфражистки, се є жінки, які домагають ся таких самих прав, як мають мущини), взялись конечно примусити анґлійський ряд сповнити їх домаганя та дати для жінок рівноуправність.

Анґлійські власти з початку ігнорували домаганя своїх „ледіс" та добродушно съміялись з їх домагань, дивлячись рівночасно через пальці на їх малі проступки; як демонстраційні походи, биття шиб і т. п. Се однак розлютило суфражисток до тої степени, що вони почали „домагати ся" острійше, а то почали підпалювати всякі публичні інституції, нищити публичні огороди а де далї навіть робити замахи бомбами і т. п. Дійшло на віть до того, що представителї догичних властий, а навіть сам анґлійський король боять ся выходити без опіки поліційної, зі страху перед суфражистками.

Власти, бачучи, що „ледіс" не жартують, а накоюють чим раз то більше лиха та клопоту перестали съміятись та глядіти на них через пальці і тепер обходять ся з ними як зі звичайними смертельниками та за всякі проступки арештують і карають вязницею.

На улицях Лондону, столиці Анґлії, майже кождого дня приходить до бійки між поліцією а сими войовничими жінками...

Перед місяцем відбув ся в Будапешті, на Угорщині, съвітовий з'їзд суфражисток, на який прибули делеґати суфражисток майже всїх націй.

Там вони радили, однак супокійно і розважно, над тим, яким способом мають осягнути належні їм права, а рівночасно строго осудили нерозумні вибрики своїх анґлійських товаришок.

Рівноправність для женьщин.

В стейті Іллінойс, в Сп. Державах, признано жінкам рівні права з мущинами. Від тепер в згаданім стейті вільно буде жінкам, на рівні з мущинами, при всяких виборах голосувати та вибирати своїх кандидатів до законодатних тїл згаданого стейту Видно, що старе переконане; не мов то „для баби лиш піч та кочерга" починає поволи упадати а на його місце повстає нове, після якого і жінку признаєсь за такуж людину як мущину.

Нова Революція в Хінах.

В Хінах вибухла нова революція під проводом Гуан-Сінга

Ся революція звернена є головно проти теперішнього президента хінської републики Юан-ші-кая. Правительство взяло ся енергічно до стлумленя сеї ворохобні. Пійманих ворохобників власти, без суду, карають зараз смертію, надіючись в той спосіб здушити революцію в перших її початках.

Факт, що в рядах повстанців находить ся богато Японців, наводить на думку, що теперішна революція, се робота Японії, яка боїть ся зросту і сили хінської републики і, через викликуване всяких замішань, хоче сї осла бити.

СКІЛЬКО ГРОШИЙ ВИДАЛИ ДЕРЖАВИ В 1913-тім РОЦІ НА ВІЙСЬКО?

Яким тягаром для народів є військо, показують слїдуючі цифри:

В 1913 роцї видали на військо:

Росія	1,751,670.000 марок (1 мілїярд 751 мілїонів 670 тисяч марок.
Англїя	1.520,598.000 марок,
Німеччина	1.476,079.000 марок,
Франція	1.178,010 000 марок,
Сп. Держ.	1.017,172.000 марок,
Італїя	537,100.000 марок.

Скілько гроший на військо видала в сїм роцї Австрія ще до тепер не оголошено. В минувшім т. є в 1913 р. видала Австрія 455,801.000 марок. Видатки на військо всїх держав в протягу року значно збільшили ся; треба отже сподївати ся, що і видатки в Австрії в сїм роцї не мало пішли в гору.

З повисшого бачимо, що зброєня держав се не жарти і війна, якої в короткім часї всї очікують, буде такою різаниною, якої ще сьвіт не бачив.

Коли додамо разом ті всї висше згадані гроші, які в сїм роцї видали держави на військо, додаючи до того округлу суму 1.000,000.000, які певно разом взявши видає Австрія і Японія, то одержимо суму: 8,480.629.000 марок (8 мілїярдів 480 мілїонів 629 тисяч марок).

Отсю суму видали на військо самі великі держави. Коли до сего додамо ще суму, яку видали менші держави, то з певностию отримаємо суму десять мілїярдів марок!

За сї гроші можна би купити сто мілїонів найкращої муки; сїм мілїонів гарних молочних коров; за сї гроші можна би обробити чотири мілїони акрів неурожайної землї. Колиб сї гроші обернено на школи і просьвіту, то в протягу одного року не було би і одного чоловіка на землї, котрий би не знав читати і писати.

Европейські держави против Сполучених Держав Північної Америки.

З причини безпрестанної революції та замішань в Мексику, які там тревають уже цїлих чотири роки, европейські держави зажадали, щоб Сп. Держави в протягу одного місяця запровадили порядок і супокій в Мексику, бо в противнім случаю, вони сами зроблять те, що будуть уважати за потрібне, не зважаючи на те, яку „міну" будуть робити Сп. Держави.

Отсе домагане вислали европейські держави ще перед місяцем. Два тижні вже минуло, а Сп. Держави ще не підняли ніякої енергічної акції, щоби задоволити домаганя европейських держав, отже сї послїдні вислали свої воєнні кораблї до побереж Мексика.

З Галичини

Побіда Українців при виборах в Галичинї.

Дня 30 червня с. р. відбули ся вибори до галицького сойму, при яких Українцї вибрали 31 своїх послів. В попереднім соймі мали тілько 16, значить ся тепер здобули 15 нових мандатів, які перед тим занимали поляки та москвофіли. Сей здобуток, ся побіда яку Українцї віднесли при сих виборах буде мати великий вплив та значінє в дальшій борбі та розвою нашого народа. Іменно; вона покаже самим українцям, нашому народови, що в него є сила, що він коли хоче може бути сильним, може боротись, здобути і побідити. Ся побіда влиє в душу нашого народа почутє самосьвідомости і сили які піпхнуть його до дальших побід... А рівночасно приневолить як австрійське правительство так і Поляків рахуватись та сповняти домаганя, які нашому народови слушно належать ся.

Польські шляхтичі в своїх рахубах перемахнулись і тепер признаючи побіду Українцям зі страхом кличуть, що се початок тільки, а дальші побіди ще наступлять.

Згадуючи про сї вибори, треба зазначити, що від десяток лїт се перші вибори в Галичинї, які, завдячи новому намісникови Коритовському, відбулись без проливу крови.

Нововибрані українські посли вже зїхались до Львова і там заложили одноцїльний Український Клюб, і рівночасно заявили Полякам, що в будучім соймі першою справою має бути ухваленє справедливої виборчої реформи, в противнім разї, вони не допустять до жадних нарад.

Свою побіду при відбувших ся виборах Українцї головно завдячують тому, що на час виборів всї укр. партії порозумілись між собою і сильно собі помагали.

EX ARCHIVI M. H. MARUNCHAK

Дещо про з'їзд укр. ак. молодіжи.

На поклик Українського Студентського Союза відбув ся у Львові в перших днях липня с. р. II Всеукраїнський з'їзд академічної молодїжи. Сей з'їзд відбув ся при співучасти по-

верх 500 студентів та много гостий. З'їхались зі всіх сторін Галичини, Буковини, прибули делегаги з російської України та з иньших закордонних університетів, щоби в переломову хвилю в історії українського народа нарадитись над біжучими справами, та, щоби віддати пощану своїому учителю Др. І. Франкови, котрий своєю невтомною працею вказав шлях, яким нам слїд примувати до здїйсненя нашої національної ідеї.

За мало мїсця в „Нашій Силї", щоб можна було переповісти все, над чим радила наша молодїж.

В сїм мїсци коротко тільки переповім виклад Дм. Донцова п. з. „Укрїнська молодїж і теперішне політичне положене нації".

Справа самостійної укр. держави стає вже актуальною. Не диво, що цьвіт нашої суспільности звернув свою увагу на сю справу і обговорив її обширно.

Прелегент звернув увагу на лїберальне громадянство в Росії, яке в укр. квестії занимає, чи там займе таке саме становище як заняли російські націоналїсти. Тому радить провести „ревізію програми автономізму", яку був вценив в нашу суспільність Драгоманів і сотворити нову програму, се з „програму політичного сепаратизму від Росії". Дальше каже Донцов що сучасна міждержавна ситуація сприяє здїйсненю сепаратистичної ідеї. Антагонізм австрійсько російський загострюєть ся. Межи сими державами, які конкурують їзза гегемонії над східними і західними Славянами мусить прийти до конфлїкту Загострюєть ся рівнож антагонїзм між Нїмеччиною і Росією в Малій Азії. Ведена самохоронним інстинктом Австрія мусить перетворити ся у федерацію вільних націй, тим самим в природний центр тяготінь для цілого українського народу. Завданем молодїжи є пропаганда ідеї сепаратизму від Росії поборюване російської орієнтації в Галичині і широко антимосковської орієнтації, щоби українська нація в близькім конфлїкті на сході Европи, була готова до відограня в нїм самостійної ролї.

Отсе провідна думка цілого відчиту. Після відчиту забирало много з присутних голос. Між многими забрав голос проф. Др. Сг. Дністрянський і сказав, що „публична опінія Нїмеччини, Анґлії і Франції звертає увагу на укр. питане. Се богато значить, — говорив бесїдник — бо нині в кождій війні бере участь ціла Европа. Невдовзі Балкан перестане безпосередно

інтересувати Европу, а її головна увага пересунеть ся до Азії, над Чорне Море. З сим рівночасно стане актуально, укр. справа, яка також сконцентрована над Чорним Морем. Тому мусимо ми вже заздалегіть бороти ся що найменьше за суррогат державности, а сотворити його можемо в Галичині. Ми мусимо піти з сим кличем від села до села, так як було се з загальним голосованем до парляменту".

Вислїдком дискусії була ухвалена резолюція, яка взиває укр. молодіж і всю нашу суспільність до творення мілїтарної цивільної укр. сили.

Як бачимо, то наші браги як в Галичині, так на Буковині і в Росії приготовляють ся до великого діла. Ідея Хмельницького, Мазепи, Шевченка та иньших наших славних мужів наближає ся до зреалізованя. Люди ріжних переконань партійних і релігійних зливають ся в одну могутню річку стремлячу щоби здобути свободу нашій вітчині „Україні".

Тож крайна пора і нам на чужині. покинути безглуздну сварку, очистити свої душі від брудів і злучитись з нашими братами у вітчині в одну могутню силу і невтомною працею приспішити воскресене нашої держави.

Розкуйте ся, братайте ся!
У чожому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тілько
На чужому полї

. . . . . .

Уставайте, кайдани порвіте
І вражою злою кровю
волю окропіте.....

д.

Зливи й повени.

В послїдних тижнях навістили цілу Галичину страшні дощеві бурі з громами, які нанесли мешканцям необчислені шкоди. В наслїдок дощів, повиступали з берегів ріки і потоки та позаливали низше положені сїножати і збіжеві поля. Вода позривала богато мостів та ушкодила дороги. В многих мїсцях перервано зелїзничий рух. Населене Галичини в розпуцї, бо знає, що за сим не щастем прийде друге, ще страшнїйше, а се — голод.

Загально сподїють ся, що тепер горячка еміграційна до Канади і Америки ще збільшить ся бо марево голоду стоїть всїм перед очима, і спонукуе людий утїкати з убогої та нещасної рідної країни, та шукати на чужині заробітку та кращої долї.

А чи ми приготовані принятн та заопікуватись нашими братями тут на чужині...?

З Російської України.

Протест Українців.

Російські Українці внесли на руки поступових послів в думі протест, в якім осуджують протиукраїнські виступи російських реакційних послів, які мали місце підчас дебати над українською справою в думі, та опрокидують їх неслушні закиди, звернені в сторону Українців. — В згаданім протесті находить ся, між иньшим, слідуюча заява: „Уважаємо автономію (самостійність) України, як також і іньших країв і народів, за найліпше забезпечене розвитку культурного і суспільного.“

В згаданім протесті дякують рівночасно Українці тим послам, які непобоялись в Думі стверто стати по стороні слушних домагань Українців.

Повисша заява рос. Українців сьвідчить, що ідея независимости України огортає чим раз то ширші круги українського громадянства, не лише в Галичині та Буковині, але тагаж і на рос. Україні, та що не задовго вона перестане бути мрією, а стане фактом довершеним, стане дісностию.

З Буковини.

Нарада українських православних попів в Чернівцях.

Недавно отсе відбулась в Чернівцях нарада буковинських укр. православних попів. Раджено над політичною організацією сьвященників, та на тим, як оминути нахабність румунських попів, які румунізують укр. селян.

Замітна ся нарада тим, що всі присутні сьвященники заявились за тим, що не є хосенним організуватись в якусь клерикальну партію, бо сьвященники повинні всегда іти з народом; а друге, всі присутні згодились на розділ дієцезії на українську і румунську, щоб тим способом ратувати загрожених румунськими попами українських селян.

Згадана нарада, та ухвали, які на ній запали, мають для нас двояке значінє: перше, се той відрадний прояв, що в нас поволи перестаєсь уже тільки плакати та нарікати на лихо, яке нам дієсь, (як се до тепер діялось на Брковині, де вічно Русини нарікали та жалувались, що їх румунізують, хоч вони чисельно не є слабші від Русинів) а вже зачинаєсь ділом запобігати лихови, як се хотять зробити наші православні попи через розділ дієцезії на українську і румунську;

А друге: се власне та заява наших православних попів на Буковині, якою вони відкинувши своє православіє, та становище як попів, уважають за свій перший обовязок іти на услуги свому народови.

Коли за словами підуть і діла, то українські православні попи відіграють не маловажну ролю, та віддадуть не другорядну услугу відроджуючій ся українській нації.

З Канади.

Конвенція укр. анґл. учителів у Вінніпеґу.

Дня 11 і 12 липня с. р. відбулась у Вінніпеґу конвенція укр. англійських учителів провінції Манітоби. — Се мабуть перша конвенція від протягу кількох літ, на якій явилось досить поважне число учителів, та яка мала досить поважний характер. Виголошені були реферати на тему: Значінє рідної мови, ідеали учителя. Значінє укр. англ. учителя яких присутні досить уважно слухали, та над якими опісля жваво дискутували.

Замітними та інтересними були промови міністра просьвіти Колдвелла та епископа Будки, які також прибули на сю конвенцію.

Міністер просьвіти обговорюючи тутешні відносини серед яких нашим учителям приходить ся учити, в супереч закидам, які підносять ся в англійській пресі на наше учительство, заявив, що він вповні є задоволений з вислїду науки яку подають дітям наші учителі по фармах, та, що він не є противний ученю наших дітий рідної мови (розуміесь поза годинами, призначеними на звичайні шкільні предмети).

Нашим учителям не лишаєсь нич більше, як використати сю заяву міністра та взяти ся щиро до праці між нашими дітьми.

Промова епископа Будки, яка викликала бурю оплесків серед присутних, на перший погляд виглядає дуже „лїберальною“ тимбільше, що плила вона з уст католицького епископа. Сто слова, якими поставив школу на першім місци, а церков на другім, прямо здивували присутних.

Здаєсь однак, що здивоване і одушевлене присутних булоб скоро минуло, єслиб епископ був дав близші поясненя до своїх висказів; а се іменно: які школи мав на думці епископ?

Ми не можемо і не хочемо заперечувати можливої доброї волі епископа в справі наших шкіл, однак не можемо промовчати сього, що католики мають свої спеціяльні погляди на школи, ба навіть мають свої „екстра“ школи, а се власне школи „сепаратні“ та парохіяльні. Говорячи про школи, католики мають на думці тільки вищі згадані. І епископ Будка, як католик, як зависимий від католицької зверхности не міг мати на думці иньших шкіл, як тільки католицьких „сепаратних“.

Єслиб епископ мав на думці звичайні публичні школи, то своїми словами він пішов би в розріз з католиками, він пішов би против інтересів католицької ієрархії, против інтересів тих, що його сюди післали, а в слід за сим він мусів би попращати ся не тільки з епископським кріслом, але навіть і... з католицизмом, — а що до сього стремить еп. Будка, в се нам вірити ніяк не хоче ся.

В справі отже спільної шкільної акції, наші учителі та весь наш загал повинні розібрати питане шкіл сепаратних католицьких, та істнуючих вже двомовних — публичних, якими на раз маємо право користуватись в Манітобі, і в слід за сим виробити собі ясну програму поступовань в шкільнім питанко.

Виганяють наших Учителів.

Уряд провінції Альберти почав віддалювати зі шкільних посад учителів українців, а на їх місце висилає англійців. В сей спосіб хотять лотичні власти унеможливити по школах науку української мови для наших дітий, а в слід за сим як найскорше їх винародовити. З сим англійські повінисти цілком не крюють ся, говорячи, що Русини приїхали до англійського краю, в якім треба їм забути за все своє, а бути тільки погноєм Англійців...

Отсе поступоване англійських повінністів в Альбертї, викликало слушне негодоване зі сторони наших поселенців, а може і дасть почин до серіознійшого обдумання а там далї і реальної працї між нашим народом на канадійській землї. Брак такої працї над осьвідомленем наших поселенців можна бачити не тільки в Альбертї, але і в прочих провінціях Канади і се власне є причиною тої нахабної роботи, яку почали управляти взглядом нас англ. канадійські повінисти.

Слїдами Альберти можуть пійти і прочі провінції, тож треба постаратись, щоби наш нарід був приготованцй та умів відбити вимірені напади на наші права, як горожан Канади.

(Н)

Новий прояв на канадійській політ. арені.

Недавно отсе звидів західну Канаду провідник кан. націоналістів, Генрі Бурасса.

Його промови, які виголошував по більших містах західної Канади, наробили богато розголосу в англійській пресї, та між анг. політикерами.

Бураса є добре звісний провідникам як консервативної так і ліберальної партії, особливо з часу послїдних домініяльних виборів, підчас яких, головно, завдяки йому, повалено правительство Лоріера. Через се власне як консерватисти так і ліберали пильно слїдять за його роботою, та його словами, бо вже переконали ся, що його слово в даній хвилї може мати рішаючий вплив на зворот в канадійській політицї.

Звиджуючи Західну Канаду він познайомлював ширший загал з програмою націоналістів, щоби здобути для них більше приклонників...

В своїх промовах він остро критикував консервативний ряд Бордена, та вказував на се, що Канада нич не винна Англії і не повинна брати на себе нових тягарів, (як приміром ухвалене фльоти), бо Англія для Канади нич не дає, а противно тільки з неї користає....

На державні справи цілої Англійської імперії Канада не має ніякого впливу; замітач лондонських улиць має більше сили в справах держави, як вісім мілїонів Канадийців.

Пояснюючи справу шкільництва, говорив, що націоналісти стоять на тім становищи, що кожда народність має право жадати, щоби її дїти образовались на рідній їм мові, розуміє ся не липаючи на боцї язик англійський, котрий має стати средством порозуміня в інтересах держави

Не держава а батько має дик тувати якість виховання своєї дитини. Держава лише має дати спромогу батькови дати своїй дитинї добре виховане.

Будь що будь на політичній арені показують ся річи, котрі о скілько можна вже бачити інтересують широкий загал.

На хід сих річий треба нам звертати добре увагу, та в данім случаю використати нагоду, яка б показалась полезною для нашого народу.

Концерти в честь І. Франка у Вінніпеґу.

В половині минувшого місяця уряджували вінніпеґські Українці два концерти в честь нашого письменника І. Франка.

Помимо бездоганно виконаних музикальних точок згадані концерти цілком не відповідали

своїм цілям. Глядячи на сцену на виконавців програми підчас першого концерту, здавалось, що се було виконане примусової панщини, сповнене звичайної, зайвої формальности. Не було життя, не було щирости, переняття, та духового піднесення, а тільки форма, тільки ,,панщина". Очевидно, що се вплинуло і на нечисленних слухачів і, місто вертати домів з піднесеним духом, як звичайно з таких сьвят повертають, повертали як з цвинтаря. . .

І другий концерт даний тиждень пізнійше, з такою самою програмою, будьто ,,на загальне жадане публики", з вільним вступом, тоже не відбіг далеко від першого. Правда, що тут вже завдяки вільному вступови, людий було повно, се однак певне, що 90 процент з присутніх самі не знали чого прийшли бо, як пізнійше показалось, коли-б були знали, то певно нїхто би їх там був не побачив. Бо і нащо? Слухати про якусь там творчість якогось там Франка, про якого вони ще з роду не чули.

Факт однак не заперечений, що публики було повно. І тутешні представителї нашого народу, з гордо піднятими головами булиб повеличались Гостеви великою масою за нами ідучого народу та своєю ,,працею" між тим народом, та на їх нещастє в сам найбільше критичний момент отта ,,невдячна" публика захотїла показати свою правдиву душу; на злість тутешним провідникам, захотїла прибувшому гостеви показати, що вона нич, а нич не розуміє, вона не знає ні Франка, ані навіть самих себе, бо її нїхто сего не навчив, бо її не навчено навіть ,,а", ,,б", ,,в" . .

Здаєсь половину маєтку сво го булиб віддали тутешні представителї нашого народнього руху, абиб тільки та публика в згаданий ,,критичний момент" була хоч поїхала, або хоч цїлком спала в своїх місцях, абиб тільки супокійно, а то як на злість ні. . .

На сім другім концертї мав відчит про літературну творчість І. Франка якраз прибувший з Галичини професор д. Карманський. Не уважаємо себе компетентними подавати критику самого відчиту д. Карманського, однак уважаємо за потрібне сказати, що зі взгляду на тутешню публику згаданий відчит цїлком був не на місци. Тутешня публика не приготована до таких відчитів і не могла його зрозуміти, а вслїд за там і не хотїла слухати Є се однак виною аранжерів концерту, які повинні були вперед поінформувати д. Карманського перед кім-він буде говорити.

Подаючи повищу згадку (може декому й немилу) про концерти, не маємо на цїли когонебудь ганьбити. Одинокою нашою цїлею є усунути те фальшивство та глупу зарозумілість, яка між нами вкорінили ся та стоїть на перепоні дійсній народній роботї.

Українцї в Сполуч. Державах.

Просьвітна Комісія Р. Н. Союза ч. 1, приготовляє на зиму ряд научних відчитів, які будуть подавати ся по ріжних місцевостях, де живуть наші люди. Приготовляють ся рівнож до друку популярного та ріжного змісту книжочки, які будуть розповсюднювати ся між стейтськими Українцями.

Просьвітна комісія Р. Н. Союза ч. 2, яка зістала заснована на послїдній конвенції в Ню Йорку,— як перший крок своєї діяльности, призначила суму 500 долярів як запомогу для учеників, які суть членами організації, а які учащають до промислових або професіональних шкіл.

Робота просьвітних комісій обох союзів дуже користна і є надія, що з розвитком сеї роботи уровень просьвітний українських поселенців в короткім часї значно піднесе ся.

Справа Фонду М. Павлика.

В ч. 32 ,,Роб. Народу" читаємо справоздане Н. В. Бачинського зі збірок на поміч М. Павликови. Виказані там цифри вказують, що справа йде жваво вперед, та що чим раз то ширший загал починає сповняти свій обовязок взглядом свого народного дїяча — починає віддавати довг — помагаючи своїми датками хорому і потребуючому письменникови.

Побіч згаданого звіту Н. В. Бачинського, находимо в ,,Роб. Народі" справозданя зі збірок одно розових по многих місцях Канади, де наші люди відкликнулись на попередні зазиви в справі помочи М. П.

Хто ще не дав, хто ще не сповнив свого довгу, нехай не зволікає, бо як каже лат. пословиця: ,,Два рази дає, хто скоро дає"!

Гроші нехай вкидає кождий, як уважає за добре та найбезпечнійше, а рівночасно якою дорогою осягнуть найскорше свою цїль.

P. S.

Тимчасовим колектором „фонду Павликового" є В. Купченко, 901 Main St.

По часописях.

В недавних числах віннїпеґських англійських ґазет ,,Фрі Пресс" і ,,Телеграмм" вивязала

EX ARCHIVIS
M. H. MARUNCHAK

ся дискусія з приводу статї д. О Жеребка, поміщеної у „Фрі Пресс“ про вибори у Гімлї, під час яких, як говорить Жеребко, руські консерватисти, а ее: пп. Стефаник, Гігейчук, Боднар і пр. мали роздавати людям алькогольні напитки, та по пяному уряджувати віча.

Після появи сеї допісї п. Жеребка у „Фрі Пресс“, появили ся знова у „Телеграм“ відповіди п. Стефаника, як рівнож і від редакції, простуючі підпесені п Жеребком здогади, а опісля знов відповідь-оправдане п. Жеребка у „Фрі Пресс“.

Як би там не було в окрузї Гімельськім, але зі згаданої полеміки в тутешних англ. часописях виходить, що як консерватисти так лїберали при виборах по слуговують ся пивом та горівкою; накидуване ся отже виключно на одних, промовчуючи рівно часно ті самі блуди у других, як се зробив п. Жеребко в своїй першій допісї, цїлком не справедливо.

Розпоюване людий, провадженне консерватистами, чи лїберальми, чи навіть ким иньшим, все буде розпоюванем і тілько як таке треба пятнувати, не дивлячи ся на те, хто його управляє.

„Ранок“ поза своєю звичайною „лектурою“, а то „переїзджуванною ся“ по папі, католицизмови, кат. бискупах і попах, цїлком удачно потрафить охороняти та заступатись за інтересами з ним звязаної презв. церкви.

В коротенькій статї п. з. „Сьві домість народа“ ч. 31, цїлком слушно, а до того і чемно ганьбить „Укр. Голос“ за зачисленне до сьвідомости Жидів — побите ними кількох презв. проповідників. До сьвідомости сього справді не можна почислити...

— Хоч як богато рації мав би д. Вільчинський пишучи на д. О. Гикавого в „Укр. Голосї“, або д. Гикавий „відбиваючись“ в „Кан. Фармери“, то все таки їх полеміку мусимо назвати брудною, гилькою...

Один пїп, а другий редактор, а зовуть себе взаїмно дураками, вислюками, собаками і прочими епітетами. Цїкава річ, що мають про них думати люди, та який приміт собі брати?

— „Укр. Голос“ „луснув себе одним кулаком у груди“ тай написав спростоване „Роб. Народови“ за попередний наклад в справі фонду Павликового... та Січинського... „Роб. Народови“ однак се не вистарчає, бо кричить: за мало одним кулаком, бий ся обома, бо таки піду в суд.

Як се покінчить ся ще не знати. Повинні однак, як одні думати над тим, що пишуть, так і другі розважити, що роблять, що би опісля не каятись.

Ново-видані книжки.

„Куди ідеш Господи?“ (Quo Vadis) Оповіданє з часів переслїдувани христіян за часів Перона. Після Г. Сїнкевича уложив Н. Лесик. — З ілюстраціями М. Артвинської.

Книжка на перший погляд представляє ся гарно. — Коли возьмемо під увагу, що „Quo Vadis“ є переведене на рїжні мови, а навіть перероблене до вистав в кінотеатрах, то варто щоби українське громадянство познакомило ся з тим твором.

Книжка вийшла накладом Руської Книгарнї у Вінніпегу.

Смерть Бога. Нариси й новелї Михайла Яцкова.

У Львові виходить нова українська ґазета з численними образками під назвою

„Добра Новина“

народна часопись, присьвячена ширенню просьвіти, науки, та суспільним й господарським потребам.

„Добра Новина“ призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статї просьвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, вістки з біжучого політичного житя, важнїйші події з цілого сьвіта, письма з краю і Америки, поради і поученя, образки, оповістки, оповіданя, вірші, съміхованки, загадки і т. п.

„Добра Новина“ виходить покищо що два тижнї, а опісля буде виходити кождого тижня.

„Добра Новина“ коштує на цїлий рік в Америцї і Канадї 1 дол. і 50 центів.

Кождий передплатник „Доброї Новини“ дістає крім ґазети 4 книжки на рік.

„Добру Новину“ повинні собі замовити всї товариства і кождий, хто тїлько вміє читати.

Число на оказ посилаєть ся кождому даром, хто пришле свою адресу.

Гроші і писма посилайте на адресу:

„Добра Новина“, у Львові, улиця Скнинського ч. 77.

Lemberg, Austria.

Руcько-Німецький Шпиталь Dr. G. Kalichman-a.

Спеціальне лїченє хоріб венеричних [сифилїс, трипер, і др.], хірургічних, внутрішних, жіночих, очних і ушних.

Найновійше і найневинїйше лїченє сифилїса „606“ проф. Ераїха. Лїченє полового безсилля. Лїченє електрикою. Лїкарства висилаю на колонії за надісланем задатку.

OFFICE & HOSPITAL

453 Selkirk Ave. **Phone St. John 1772** **Winnipeg, Man.**

Провідник по Канаді.

Український Голос, орган фармерської організації „Української Громади" в Канаді, українського Учительства і кооперативних спілок, — тижневник. Адреса: Ukrainskyj Holos, Box 3626. Winnipeg, Man.

Робочий Народ, — орган федерації української Соціял-Демократії в Канаді, —тижневник. Адр.: Robochyj Narod, Box 3542. Winnipeg, Man.

Канадийський Фармер, — орган українських лібералів в Канаді, — тижневник. Адр.: Kanadijskyj Farmer, Box 3656. Winnipeg, Man.

Ранок, — орган української Незалежної Церкви, — тижневник. Адр.: Ranok, Box 3596, Winnipeg, Man.

Канадийський Русин, — орган греко - католицької церкви, — тижневник. Адр. Kanadyjskyj Rusyn, Box 3151. Winnipeg, Man.

Новини, — українська часопись, — виходить два рази в тиждень Адр : Nowyny, 536 Kinistino ave. Edmonton, Alta.

Сьвідок Правди, — орган українських баптистів в Канаді, — місячник. Адр.: 326 Gerrard str. E., Toronto, Ont.

Кадило, — гумористичний місячник. Адр.: 880 Main str. Winnipeg, Man,

Канадиець, — орган українських методистів в Канаді, — виходить 2 рази в місяць. Адр.: Kanadyiec, 602 Kinistino ave. Edmonton, Alta.

Кождий письменний Українець повинен читати

„Український Голос"

бо се одинока народна, поступова українська часопись, що сьміло і отверто обстоює за правами нашого народу.

„Український Голос" виходить що тижня і коштує річно в Канаді $ 2 00, а до старого краю $ 2 50

Гроші і письма посилайте на адресу:

UKRAINSKYJ HOLOS

P. O. Box 3626 Winnipeg, Man.

MARUNCHAK COLLECTION
Newspapers & Periodicals

НАРОДНА ДРУКАРНЯ

NATIONAL PRESS

501 Main St. Winnipeg, Man.

Не забувайте нашої адреси:

NATIONAL PRESS

501 Main St. Winnipeg, Man.